

У Х В А Л А

КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним поданням Верховного Суду України щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 2 розділу III „Прикінцеві положення“ Закону України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо пенсійного забезпечення“, пункту 2 розділу II „Прикінцеві положення“ Закону України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України“

м. К и ї в
4 липня 2016 року
№ 50-у/2016

Справа № 2-33/2016

Конституційний Суд України у складі суддів:

Бауліна Юрія Васильовича – головуючого,
Вдовіченка Сергія Леонідовича,
Гультая Михайла Мирославовича,
Запорожця Михайла Петровича – доповідача,
Касмініна Олександра Володимировича,
Колісника Віктора Павловича,
Кривенка Віктора Васильовича,
Литвинова Олександра Миколайовича,
Мельника Миколи Івановича,
Мойсика Володимира Романовича,
Саса Сергія Володимировича,
Тупицького Олександра Миколайовича,
Шаптали Наталі Костянтинівни,
Шевчука Станіслава Володимировича,

розглянув на засіданні питання щодо відкриття конституційного провадження у справі за конституційним поданням Верховного Суду України щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 2 розділу III „Прикінцеві положення“ Закону України „Про внесення змін до

деяких законодавчих актів України щодо пенсійного забезпечення“ від 2 березня 2015 року № 213–VIII (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 22, ст. 145), пункту 2 розділу II „Прикінцеві положення“ Закону України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України“ від 24 грудня 2015 року № 911–VIII (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 5, ст. 50).

Заслухавши суддю-доповідача та дослідивши матеріали справи, Конституційний Суд України

у с т а н о в и в:

1. Суб'єкт права на конституційне подання – Верховний Суд України – звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням визнати такими, що не відповідають Конституції України (є неконституційними), частину п'яту статті 43, частину першу статті 54 Закону України „Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб“ від 9 квітня 1992 року № 2262–XII зі змінами (далі – Закон № 2262) „у взаємозв'язку“ з пунктом 2 розділу III „Прикінцеві положення“ Закону України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо пенсійного забезпечення“ від 2 березня 2015 року № 213–VIII (далі – Закон № 213), пунктом 2 розділу II „Прикінцеві положення“ Закону України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України“ від 24 грудня 2015 року № 911–VIII (далі – Закон № 911).

Відповідно до підпункту 3 пункту 1 розділу I Закону України „Про внесення змін до деяких законів України щодо соціального захисту резервістів, які постраждали внаслідок участі в антитерористичній операції, та членів їх сімей“ від 12 квітня 2016 року № 1080–VIII (далі – Закон № 1080)

статтю 43 Закону № 2262 після частини третьої доповнено двома новими частинами, у зв'язку з чим частина п'ята стала частиною сьомою вказаної статті. Тобто змінилося лише структурне розташування цієї частини, а не зміст, що не перешкоджає проведенню її перевірки на відповідність Конституції України (конституційність). Крім того, у конституційному поданні фактично порушується питання щодо конституційності тільки другого речення частини сьомої статті 43 Закону № 2262.

Таким чином, предметом розгляду Конституційного Суду України є друге речення частини сьомої статті 43, частина перша статті 54 Закону № 2262, пункт 2 розділу III „Прикінцеві положення“ Закону № 213, пункт 2 розділу II „Прикінцеві положення“ Закону № 911.

Згідно з другим реченням частини сьомої статті 43 Закону № 2262 „Тимчасово, у період з 1 січня 2016 року по 31 грудня 2016 року, максимальний розмір пенсії (з урахуванням надбавок, підвищень, додаткової пенсії, цільової грошової допомоги, пенсії за особливі заслуги перед Україною, індексації та інших доплат до пенсії, встановлених законодавством, крім доплати до надбавок окремим категоріям осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною) не може перевищувати 10740 гривень“.

Відповідно до частини першої статті 54 Закону № 2262 „Тимчасово, у період з 1 січня 2016 року по 31 грудня 2016 року, особам (крім інвалідів I та II груп, інвалідів війни III групи, ветеранів військової служби та учасників бойових дій, осіб, на яких поширюється дія пункту 1 статті 10 Закону України „Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту“), які працюють на посадах та на умовах, передбачених законами України „Про державну службу“, „Про прокуратуру“, „Про судоустрій і статус суддів“, призначені пенсії / щомісячне довічне грошове утримання не виплачуються.

2009 року № 9-рп/2009, від 29 червня 2010 року № 17-рп/2010), а також рішення Європейського суду з прав людини, у яких акцентовано увагу на необхідності дотримання державою принципу „правомірних або законних очікувань“.

Як на правову аргументацію невідповідності пункту 2 розділу III „Прикінцеві положення“ Закону № 213, пункту 2 розділу II „Прикінцеві положення“ Закону № 911 частині першій статті 24, частині першій статті 58 Основного Закону України Верховний Суд України посилається на рішення Конституційного Суду України від 13 травня 1997 року № 1-зп, від 19 квітня 2000 року № 6-рп/2000 щодо сутності принципу незворотності дії в часі законів та інших нормативно-правових актів, стверджуючи, що вказані положення Закону № 213, Закону № 911 призвели до „порушення конституційного принципу рівності всіх перед законом“ та устанавлюють „менш сприятливі умови соціального захисту військовослужбовцям, які набудуть права на пенсію в період введення в дію нового правового регулювання“. На підтвердження своєї позиції автор клопотання додатково наводить Загальну декларацію прав людини 1948 року (статті 1, 2, 7), Конвенцію про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року (стаття 14), Протокол № 12 до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року (стаття 1), Міжнародний пакт про громадянські і політичні права 1966 року (статті 14, 26).

2. Третя колегія суддів Конституційного Суду України Ухвалою від 16 червня 2016 року відкрила конституційне провадження у справі щодо відповідності Конституції України (конституційності) другого речення частини сьомої статті 43, частини першої статті 54 Закону № 2262, а в частині перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) пункту 2 розділу III „Прикінцеві положення“ Закону № 213, пункту 2

розділу II „Прикінцеві положення“ Закону № 911 відмовила у відкритті конституційного провадження у справі на підставі пункту 2 статті 45 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – невідповідність конституційного подання вимогам, передбаченим Конституцією України, цим законом.

3. Конституційний Суд України, розглядаючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, виходить з такого.

Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ у конституційному поданні має зазначатися правове обґрунтування тверджень щодо неконституційності правового акта (його окремих положень) (пункт 4 частини другої статті 39); предметом розгляду Конституційного Суду України може бути конституційне подання, в якому викладаються аргументи і стверджується про неконституційність законів, інших правових актів Верховної Ради України, актів Президента України, актів Кабінету Міністрів України, правових актів Верховної Ради Автономної Республіки Крим (частина перша статті 71).

Отже, суб'єкт права на конституційне подання, наголошуючи на невідповідності оспорюваного правового акта (його окремих положень) Основному Закону України, повинен навести аргументи щодо такої невідповідності виходячи з аналізу конституційних положень, на які він посилається (Ухвала Конституційного Суду України від 6 квітня 2016 року № 20-у/2016).

Зі змісту конституційного подання вбачається, що Верховний Суд України, обґрунтовуючи твердження щодо неконституційності пункту 2 розділу III „Прикінцеві положення“ Закону № 213, пункту 2 розділу II „Прикінцеві положення“ Закону № 911, обмежився цитуванням положень частини першої статті 24, частини першої статті 58 Конституції України,

міжнародних актів про права людини та правових позицій Конституційного Суду України.

Однак цитування приписів Основного Закону України, правових позицій Конституційного Суду України та оспорюваних положень законів України не є правовим обґрунтуванням неконституційності останніх відповідно до пункту 4 частини другої статті 39, частини першої статті 71 Закону України „Про Конституційний Суд України“ (ухвали Конституційного Суду України від 27 березня 2013 року № 10-у/2013, від 21 травня 2015 року № 21-у/2015).

Наведене є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі в цій частині згідно з пунктом 2 статті 45 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – невідповідність конституційного подання вимогам, передбаченим Конституцією України, цим законом.

Враховуючи викладене та керуючись статтею 153 Конституції України, статтями 39, 45, 50, 71 Закону України „Про Конституційний Суд України“, Конституційний Суд України

у х в а л и в:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним поданням Верховного Суду України щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 2 розділу III „Прикінцеві положення“ Закону України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо пенсійного забезпечення“ від 2 березня 2015 року № 213–VIII, пункту 2 розділу II „Прикінцеві положення“ Закону України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України“

від 24 грудня 2015 року № 911–VIII на підставі пункту 2 статті 45 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – невідповідність конституційного подання вимогам, передбаченим Конституцією України, цим законом.

2. Ухвала Конституційного Суду України є остаточною.

КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ